

01
2025

KLÖVAR & TIMOTEJ

Österbottens Kött informationstidning

ARBETSGLÄDJE OCH FRAMTIDSTRO

HEM TILL GÅRDEN – TILL NORRBYGÅRDS

INNEHÅLL

LEDARE/VD TOM ÅSTRAND	3
FÖRVALTNINGSRÅDET	4
FULLMÄKTIGE	4
KRISTIAN BENGTS	5
MARCUS SKULLBACKA	6
TANT GRÖN TIPSAR	7
HEM TILL GÅRDEN/NORRBYGÅRD	8
AKTUELLT ANSKAFFNINGEN	10
PROJEKTET NÖT&MJÖLK	12
SMÅGRUPPER	13
GRILLFESTER 2025	14
ISABELLA KROOKS	16
ÖRONMÄRKEN	17
BIOSÄKERHET	17
CHAUFFÖRSSKOLNING	18
KOMMENTAR/PERNILLA GRÖN	19
TANELI TIRKKONEN	19
SPANNMÅLSKVÄLL	20
A-FODER	21
NOTISER	22
PERSONALUPPGIFTER	23

Ansvarig utgivare: Andelslaget Österbottens Kött

Pärmbild: Matilda Storbacka, Joel Norrbygård, Jesper Norrbygård, Lena och Guy Norrbygård.

Foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

E-post: osterbottenskott@atria.com

Internet: www.osterbottenskott.fi

Chefredaktör: Tom Åstrand / Österbottens Kött

Ombrytning: Kustmedia

Upplaga: 400 ex.

Tryck: KTMP Group 2025

ISSN 1798-7539 (Print)
ISSN 2342-5644 (Online)

POSTADRESS
PB 173, 65101 VASA
BESÖKSADRESS
Flygfältsvägen 2, VASA
www.osterbottenskott.fi

ÖK
ÖSTERBOTTENS KÖTT
POHJANMAAN LIHA

ÖK ÅRSREDOVISNING 2024

Andelslaget Österbottens Kött:s årsredovisning för 2024, det nittionde verksamhetsåret, har getts ut i elektronisk form. Ifall du vill ha ett fysiskt exemplar av årsredovisningen går det bra att beställa ett sådant av Laura Koskimäki vid ÖK.

Andelslaget Österbottens Kött

VERKSAMHETSGRANSKARE

Förvaltningsrådets verksamhetsgranskare granskade ÖK:s verksamhet för 2024 och rapporterade vid fullmäktiges ordinarie årsmöte att andelslagets verksamhet skötts med omsorg. Från vänster Tommy Ehre, Tomas Juthman och Stefan Engman.

ANDESLAGET ÖSTERBOTTENS KÖTT

Andelslaget Österbottens Kött skall vara det marknadsledande anskaffningsföretaget på verksamhetsområdet. Köttproduktionen skall basera sig på avtalsbundet ärligt partnerskap mellan andelslag och producent. Vi skall tillsammans med avtalsproducenterna utveckla en konkurrenskraftig och högklassig köttproduktion som uppfyller konsumenternas förväntningar.

Andelslaget Österbottens Kött ansvarar på sitt verksamhetsområde för anskaffningen av det inhemska kött som Atria behöver. Vår köttanskaffnings- och djurförmedlingsverksamhet skall vara lönsam och skapa ett mervärde för våra avtalsproducenter.

PRODUCENTERNAS LIVSVERK HAR STOR BETYDELSE

BÄSTA LÄSARE. Bonden behövs – SLC:s sedan årtionden legendariska slogan med tillhörande bild känns just nu mera aktuell än någonsin. Sloganen, illustrerad av en vänligt plirande bonde med axet i munnen togs fram av SLC i början av 1990-talet och ritades av LF:s mångåriga redaktör Henrik Backman. Tanken var inte att sloganen och bilden skulle vara en klagovisa utan en motpol till dåtidens lite negativa stämningar inom jordbrukssektorn. Man ville även lyfta och marknadsföra det finländska lantbruket i samband med förhandlingarna om Finlands inträde i EU – sloganens tidlösa budskap är egentligen genialiskt bra. Den borde stämma både konsumenter och livsmedelskedjans mellanhänder till eftertanke kring lantbrukets samhällsupprättande roll men även ingjuta en framtidstro hos producenter att deras insatser och livsverk har betydelse.

BONDEN BEHÖVS – ett konkret bevis på detta är vårvinterns alla tomma butikshyllor och bristen på inhemskt köttfärs av nöt. I Europa och globalt råder just nu en mycket stark efterfrågan på nötkött. Den finländska nötköttsproduktionen har under många år kämpat med en svag lönsamhet och detta i samverkan med att tillgången på kalvar minskat i takt med minskande mjölk- och dikobestand har den inhemska nötköttsproduktionen numera små möjligheter att snabb kunna anpassa produktionsvolymerna till en ökad efterfrågan. Ett faktum och en risk som nog har påtalats från producenthåll under många år men som fallit för döva öron bland dem som skulle ha haft möjlighet att skapa bättre förutsättningar för den inhemska köttproduktionen – frågan är nu ifall vi bevittnar en brytningspunkt i tillgången på inhemskt nötkött.

De tomma köttfärshyllorna må ha överraskat konsumenter och handelskedjor, men vi som dagligen jobbar med nötansskaffning och gör upp volymprognoser och likaså våra egna producenter såg nog redan under fjolåret att risken för brist på nötkött var överhängande. Bristen på nötfärs kan även ses som en indikation på att konsumenterna vill äta kött. Nöt- och svinfärs är båda goda och lättlagade proteinkällor. ÖK:s styrelse och förvaltning såg tidigt att det fanns goda möjligheter för Atria att höja producentpriserna i takt med en ökad inhemsk efterfråga och stigande prisnivåer på nötkött och kalvar inom EU. ÖK:s styrelse påtalade detta till Atrias operativa ledning vid upprepade tillfällen under 2024. I början av detta år kom så prishöjningarna i gång, först på nötkött och sedan även på förmedlingskalvar.

BONDEN BEHÖVS - det är åter bevisat att i tider av krigshot och samhällsoro går det inte att utlokalisera landets matförsörjning. För att det här ska lyckas måste den inhemska husdjursproduktionen garantera

en lönsamhet som det inte bara går att leva på utan även ger landets producenter en ärlig möjlighet att bygga upp ett kapital och en förmögenhet – en rejäl lön för mödan och styrka att investera för framtiden.

EN ANNAN VIKTIG nyhet för landets livsmedelsförsörjning är att regeringen under våren beslöt att inleda beredningen av ett lagförslag i syfte att grunda en statlig salmonellafond för den inhemska svinproduktionen. Salmonellafonden kommer att ha ett grundkapital på 10 miljoner euro. Fonden kommer att inleda sin verksamhet från början av 2027. Salmonellafonden är resultatet av många års idoga arbete på olika politiska och intressebevakningsplan – här vill jag lyfta fram producentorganisationernas insatser i arbetet med beredningen av salmonellafonden – resultatet är en viktig milstolpe för den inhemska svinnäringens framtid.

BÄSTA LÄSARE. Vi har lagt en av höjdpunkterna under året bakom oss. ÖK:s Grillfester i Lillby och Molpe. Under de drygt 20 år som ÖK arrangerat grillfester har producenterna visat ett orubbligt intresse att delta och samlas. Det är en ära och ett nöje att arrangera dessa träffpunkter under ett par sommarkvällar. Från personalens och förvaltningens sida hoppas vi att ni trivdes vid Grillfesterna.

JAG ÖNSKAR ALLA ÖK:s producenter, förvaltning, personal och samarbetspartners en riktigt god fortsättning på sommaren!

Tom Åstrand
Verkställande direktör

Henrik Holm vid förvaltningsrådets möte i februari 2025.

Markku Hirvijärvi vid förvaltningsrådets möte i juni 2025.

FÖRVALTNINGSRÅDET

ÖK:S FÖRVALTNINGSRÅD HAR haft två möten under våren. Den 21 februari 2025 i Vasa och den 6 juni 2025 i Vasa.

Vid mötet i februari behandlades räkenskapsåret 2024. Bokslut och verksamhetsberättelse godkändes för vidare behandling vid fullmäktiges ordinarie årsmöte. Revisionsberättelsen lästes upp liksom verksamhetsgranskarnas rapport. Förvaltningsrådets utlåtande löd att förvaltningsrådet föreslår att bokslutet fastställs och att styrelsens förslag till disposition av årsvinsten godkänns och överförs för behandling till fullmäktiges ordinarie årsmöte.

Årets andra möte ägde rum vid Original Sokos Hotel Royal i Vasa den 6 juni

2025. Gäst för dagen var Markku Hirvijärvi, ansvarig direktör för Atrias köttverksamhet och export. Han presenterade aktuell marknadsöversikt från Atria Finland. Vid mötet presenterade även ÖK:s anskaffningschef Sören Stenroos en översikt över ÖK:s anskaffning under första halvåret av 2025. Aktuella pågående projekt inom anskaffningen är uppdatering av nötgårdarnas framtid, Smågruppsverksamhet och utfodringsplanering.

Förvaltningsrådet förrättade ordförandeval för verksamhetsåret 2025. Ola Sandberg blev omvald till ordförande och Tommy Ehres valdes till vice ordförande i förvaltningsrådet.

Till verksamhetsgranskare för 2025 valdes Stefan Engman, sammankallare samt Tomas Juthman och Kristian Bengts. Till förvaltningsrådets nomineringsutskott år 2025 valdes Fredrik Backlund, sammankallare samt medlemmarna Rickard Ingves och Per Sandbacka.

Vid mötet fattades också beslut om att Andelslaget Österbottens Kött förrättar fullmäktigeval 2026 och att valet ordnas både genom elektronisk röstning och poströstning, det vill säga kombinerat val. Till valnämnd för fullmäktigevalet valdes Kenneth Dalkarl, sammankallare samt medlemmarna Per Sandbacka och Stefan Engman. Som valledare fungerar vd Tom Åstrand.

FULLMÄKTIGES ORDINARIE ÅRSMÖTE

FULLMÄKTIGES ORDINARIE SAMMANTRÄDE hölls i Vasa den 11 april 2025. Agenda för dagen var fastställande av räkenskapsåret 2024: bokslut, verksamhetsberättelse, revisionsberättelse och förvaltningsrådets utlåtande.

Verksamhetsberättelse och bokslut föredrogs av vd Tom Åstrand och ekonomichef Daniela Sandbacka. ÖK:s styrelse, förvaltningsrådets ledamöter och verkställande direktören beviljades ansvarsfrihet.

Fullmäktige fattade beslut om årsöverskottets användning. Besluts att användningen av årsvinsten är som följer: ÖK erlägger andelsränta om 18 procent på inbetalda A-andelar och erlägger 3 procent på inbetalda B-andelar. Andelsräntan beta-

lades ut i maj 2025 och utgörs av, för A- och B-andelar, totalt 504 468 euro.

Följande medlemmar valdes för mandatperioden 2025 – 2028 för dem som var i tur att avgå: återval av Tomas Juthman och Per Sandbacka. Till ny medlem i förvaltningsrådet valdes agronom Kristian Bengts.

Gäst vid mötet var försäljningsdirektör Riku Vuori från Atria. Han föredrog Atria Oyj:s marknadsöversikt. Sören Stenroos presenterade ÖK:s anskaffningsöversikt och Kjell-Göran Paxal, ledamot i Atrias styrelse, presenterade aktuellt från Atria. Mötet leddes av ordförande Tea Hagman.

Riku Vuori från Atria vid fullmäktiges ordinarie årsmöte i Vasa i april 2025.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

ÖK-medlemmen Kristian Bengts i Övermark, Närpes, driver Hemmanets jordbruk. Verksamheten är inriktad på hållbart uppfödda kalkoner och närodla jordbruksprodukter. Bengts är ny ledamot i ÖK:s förvaltningsråd.

KRISTIAN BENGTS, NY I ÖK:S FÖRVALTNINGSRÅD

"Vi ska stiga fram och berätta om det fina arbete som görs på gårdarna"

KRISTIAN DREV FÖRST en jordbrukssammanslutning där han och hans föräldrar Kerstin och Göran var delägare. Föräldrarna började med kalkonproduktion år 1999. Hemmanet grundades 2013. Kristian hade "lönearbete", för att använda hans eget uttryck, fram till 2016, varefter han övergick till heltidsarbete på gården.

Produktionen idag omfattas av 26 000 kalkonplatser, till största delen traditionella kalkoner.

– Men som en egen nisch har vi ett antal ängskalkoner, som vi föder upp, förädlar och säljer till konsumenter i vår egen webbutik, gårdsbutik och inom REKO-verksamhet, berättar han.

– I nuläget tycker jag att det produktionsmässigt går bra. Men det ekonomiska resultatet är inte på önskad nivå. Kalkonprodukter behöver över lag utvecklas och göras mera synliga i butikshyllorna. Här finns mycket att göra.

Odlingsarealen omfattar omkring 200 hektar.

– Vi odlar spannmål för eget bruk, bland annat fodervete till kalkonerna. Sockerbetor och olika grödor beroende på år.

Med "vi" avser Kristian utöver honom själv, hans pappa, två anställda, praktikanter och egna barn som hjälper till i arbetet på gården.

– Vi testar hela tiden nya grödor inom ramen för Lykkan.

Smart klimatarbete med Lykkan

Lykkan, det är ett företag som Kristian Bengts driver med tre andra delägare.

– Företaget hjälper jordbrukare att göra ett smart klimatarbete. Lykkan förmedlar arrendemark och klimatkompensation.

– Det handlar om att driva växtodling som man gjorde förr i tiden. Ta hjälp av naturen, mer än vad medeltalet gör, hålla åkrarna gröna och jorden vid god hälsa.

– Jag förespråkar att producera mat på ett effektivt sätt och mina egna principer i mitt arbete är att ta hjälp av gödsel men

låta naturen arbeta så gott det går med omsorg för miljön. Hemmanet står för hållbarhet och djurvälfärd.

Ny i förvaltningsrådet

Detta år invaldes agronom Kristian Bengts till ny ledamot i Andelslaget Österbottens Kött:s förvaltningsråd.

– Där ser jag att jag kan tillföra något med min breda erfarenhet gällande olika ämnen.

– Jag vill vara en av dem som stiger fram i viktiga sammanhang och framför betydelsen av det fina arbete som görs ute på gårdarna i Finland.

Personalen och medlemskåren inom ÖK är bra bollplank för producenterna.

– Det är intressant att diskutera branschfrågor och höra hur andra resonerar. Jag ser fram emot uppdraget i förvaltningsrådet.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

BRIST PÅ NÖTKÖTT I FINLAND

Vi skriver 2025. Det råder brist på nötkött i Finland och historiskt sett är det en mycket speciell situation. När skulle det ens ha skett senast? Branschaktörerna, däribland Andelslaget Österbottens Kött, driver producenternas sak.

Marcus Skullbacka är ÖK-medlem och har dikoproduktion vid Sjöstrand Gård i Terjärv. Han reflekterar över läget.

” – Att det råder brist på nötkött i Finland beror på flera olika saker. Ser vi några år tillbaka har vi pandemiåren, Rysslands anfallskrig mot Ukraina och stora kostnadsökningar inom primärproduktionen. Lägg till inflation, räntehöjningar och allmän osäkerhet. Världsläget gör att folk över lag är försiktiga när det gäller investeringar. Inom dikoproduktion och slutuppfödning på nötsidan har vi ytterst få investeringar, några fler inom mjölkproduktion men försiktigheten är stor. Det rådde pristryck och 2022 fick vi en prishöjning på nötkött, dock inte så att den kompenserade våra ökade produktionskostnader. En del producenter minskade på antalet djur eller avslutade sin verksamhet.

– Samtidigt fick konsumenterna mindre pengar att röra sig med vilket medför minskad konsumtion. I början av 2024 hade industrin av den orsaken plötsligt för mycket kött i sina fryslager och hamnade att sänka priset på nötkött.

Nu, sommaren 2025, har inflationen mattats ut, räntorna har sjunkit och folk har börjat röra på sig. Vi ser en normalisering i konsumtionen.

Dessvärre är det en längre omloppstid att komma upp i önskad leveransmängd på nötkött och därför gapar butikshyllorna tomma på nötkött och malet kött.

– Vi behöver också addera till att antalet mjölkkor minskar för varje år som går i Finland. Alltså mindre antal kor som ger kalvar. Då behöver vi i stället höja

dikoproduktionen. För ett tiotal år sedan gjordes satsningar på att utöka dikoproduktionen. När investeringarna var gjorda och producenterna just kommit i gång uppstod den osäkra situationen med prishöjningar på insatsvaror och minskad konsumtion. Från och med 2023 ser vi en nedgång inom dikoproduktionen.

– Bristen på nötkött gör nu att priserna stiger och vi producenter har också fått en ny prisbild från Atria, något som Österbottens Kött också arbetat för. Det ger producenterna, åtminstone tillfälligt, hopp.

– Faktum kvarstår att det inte finns nötkött i butikshyllorna och det finns inget i lager. För närvarande finns inte mycket att vänta från producenthåll heller om produktionen inte ökar. Jag tror att det tar tid innan produktionen är anpassad till efterfrågan. Under tiden får vi hoppas att konsumenterna inte i allt för stor utsträckning skapar nya konsumtionsvanor.

– Detta till trots vet vi också att nötköttsskonsumtionen ökar i världen.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

MARCUS SKULLBACKA

MARCUS SKULLBACKA ÄR femte generationens bonde i rakt nedstigande led. Hans föräldrar övergick från mjölkproduktion till dikoproduktion på 1980-talet. Generationsväxling ägde rum 2012. Skullbacka är agrológ och arbetade då som anskaffningschef vid ÖK. År 2015 investerade han i nytt djurstall och övergick till att arbeta inom jordbruket på heltid. I dag har han plats för 80 djur + rekryteringsdjur. Därtill växtodling och skogsbruk. Till sin

hjälp har han sin pappa och familjens vuxna son.

Han är ledamot i ÖK:s styrelse sedan 2022.

– Uppdraget är intressant. Det är viktigt att diskutera med andra inom samma bransch. Inför kommande fullmäktigeval rekommenderar jag medlemmar att ställa sig till förordningande som kandidater. Det är ett viktigt val vi har framför oss och varje medlem har bra möjlighet att påverka utvecklingen.

TANT GRÖN TIPSAR

ORDNING OCH REDA

Denna fiffiga idé hittade jag hos Niclas Sjöskog. Ordning och reda på halsbandsnumrorna. Många använder också små plastlådor, en låda/nummer.

Tvättar du dem i tvättmaskin, skaffa en tvättpåse (så man använder åt BH och strumpbyxor) lägg dem i tvättpåse vid tvätt så nöts de mindre.

NYA PRISBILDEN

Förändring datum	Förändring cent/kg		
	Ko	Tjur	Kviga
Avtalstilläggs förändring 2.3.2025	7	0	Atria Kviga tillägg viktgräns 210 kg blir 240 kg
Prisändring 2.3.2025	5	320-349,5 kg : +3, 350 kg- +6	290-319,5 kg +15, 320 kg- +30
Prisändring 17.3.2025	5	5	5
Prisändring 30.3.2025	15	5	5
Prisändring 13.4.2025	0	320-349,5 kg +3, 350kg- +6	210-289,5 kg +4, 290-319,5 kg +6, 320 kg- +9
Prisändring 27.4.2025	35	320-349,5 kg +5, 350kg- +10	210-289,5 kg +5, 290-319,5 kg +10, 320 kg- +15
Avtalstilläggs förändring 4.5.2025	11	8	8
Prisändring 25.5.2025	10	0	0
Prisändring 1.6.2025	0	8	8
Prisändring 8.6.2025	10	0	0
Prisändring 15.6.2025	0	8	8
Prisändring 22.6.2025	10	0	0
Prisändring 29.6.2025	0	8	8
Totalt	108	60	59

Tjurar och kvigors prisförändringat enligt viktklass, från 2.3.2025						
Tjur under 320	Tjur 320-350	Tjur över 350	Kviga 210-240	Kviga 240-290	Kviga 290-320	Kviga över 320
42	53	64	51	51	73	96

Kundrelationschef
Pernilla Grön på
gårdsbesök.

ARBETSGLÄDJE HOS NORRBYGÅRDS

Familjen Norrbygård i Kronoby är ÖK-producenter och har mjölkproduktion. Guy är blankettombud i Kronoby med omnejd, de har entreprenadbolag och driver skogsbruk. Här finns arbetsglädje och tro på framtiden.

KRING KÖKSBORDET HOS Norrbygårds är det gott om plats. Lena och Guy, sönerna Jesper och Joel, Matilda som är Joels flickvän, Pernilla Grön från Nautasuomi och Klöver&Timotejs utsända. Plus hunden Ronja. Till familjen hör också Lukas, som har valt en annan yrkesbana.

Lena serverar kaffe och nybakad rabarberkaka. Stämningen är god, det skojs och skrattas.

Man är van att arbeta tillsammans och på frågan hur det går svarar pojkarna.

- Det går inte alls. Skoja, skrattar Jesper.
- Det går för det mesta bra, säger Joel.

Flera stödben inom verksamheten

Familjen har ett sextiototal mjölkkor + ung-
djur, en mjölkrobot, växtodling om cir-

ka 100 hektar och skogsbruk. Guy är en av de få blankettombuden i nejden som verkat allt sedan EU-inträdet i mitten på 1990-talet. Han bistår jordbrukare hjälp i EU-byråkratin och gör upp odlingsplaner. Joel har ett eget företag, JN Agri, inom vilket han säljer entreprenadtjänster. Jesper arbetar på gården, liksom Lena och Guy. Lena arbetade först inom vården. När familjen utökades stannade hon hemma på gården. Nu studerar hon också till agrolog inom Novias flerformsutbildning. Vid arbetstopparna under sommarhalvåret har de anställda på timpeng.

Mjölkrobot från 2018

Vid generationsväxlingen år 1995 inom Guys familj övertogs 17 mjölkande kor och 25 hektar odlingsmark. I dag är antalet djur 110, cirka 60 kor + ungdjur och

cirka 100 hektar odlingsmark. Nuvarande djurstall byggdes år 2000.

År 2018 införskaffade de mjölkrobot. Hur var det?

– Bara bra. Vi borde ha gjort det mycket tidigare, har Lena insett.

Barnen har hängt med i arbetet på gården. Guy berättar om hur det kunde gå till när han drog ut gödsel med traktor och småpojkar var med i hytten.

– Ibland hamnade jag att stiga ur traktorn och öppna grindar och dörrar. Den som inte då kunde låta spakarna vara ifred fick stå bredvid och se på en stund efteråt, skrattar han.

Entreprenad utan egen maskinpark

Familjen erbjuder entreprenadtjänster främst inom jordbruket. De är speciella på så sätt att de inte har egen maskinpark. De har två traktorer, erbjuder manskap och kör med andras maskiner.

– Här i Kronoby är det vanligt att samarbeta kring maskiner och utrustning. Vi har själva också andel i en del maskiner, förklarar de.

Familjen Norrbygård. Från vänster Joels flickvän Matilda Storbacka, Joel, Jesper, Lena och Guy. Alla med efternamnet Norrbygård.

– När jordbrukare inte själva har tid med traktorarbete sköter vi om det i deras ställe. Faktureringen sker via Andelslaget Maskinring Peny. Ett bra system.

– Den här verksamheten utökas, och vi sköter också snöröjning åt kommunen vintertid, inflikar Lena.

Uppskattar andelslagsprincipen

Norrbygårds har alltid varit ÖK-producenter. Guy uppskattar andelslagsprincipen.

– Däremot ser vi oss inte som särskilt aktiva medlemmar. Fast vi brukar nog vara på fest, ler Guy.

– Den vi har mest att göra med från ÖK är kalvbilschauffören, Richard Aspling, säger Lena.

Den här dagen är också Pernilla Grön från Nautasuomi på gårdsbesök till Norrbygårds. De känner varandra sedan tidigare och har mycket att prata om. De har funderat på gårdens utfodring och annat aktuellt.

Omväxling i arbetsdagen

Jesper, 25 år, har studerat vid Lannäslund och vid Skuffis i Raseborg.

Joel, 22 år, valde lantbruksskolan i Kanus, och lärde sig finska på samma gång.

De trivs bra med sina jobb. Omväxlingen i arbetsdagen tycker Jesper om och Joel

uppskattar kundkontakten inom entreprenadverksamheten.

Jesper har deltagit i en av de Smågrupper som Pernilla Grön varit med och arrangerat inom ramen för projektet Nöt & Mjölk.

– Det har varit intressant, säger han.

– Gårdsbesöken är nästan bäst. Att se hur andra har det och hur de löst saker.

Lena och Guy har också tidigare deltagit i Smågrupper, bland annat kring tema ekonomi.

– Vi tycker bra om konceptet. När man inte är så många är det lättare att prata öppet, säger Guy.

– Intressant är det också att jämföra varandras nyckeltal, vattenförbrukning per ko eller elförbrukning per liter mjölk. Det är hälsosamt att se och höra hur andra har det, säger Lena.

– Det är både och, fyller Guy i. Ibland ser man direkt hur man själv också borde göra och ibland inser man att ens eget system i någon arbetsprocess är riktigt, riktigt bra. Därför är det värdefullt att kunna utbyta erfarenheter.

Vid intervjutillfället är det högaktuellt med den första ensilageskörden och vi tar en tur till djurstallet: stort, städat och med ett härligt ljusinsläpp.

Ha en bra fortsättning på sommaren!

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

GLUTENFRI

RABARBERKAKA

100 g smör
2 dl strösocker
2 dl potatismjöl
1 tsk bakpulver
1 tsk vaniljsocker
2 ägg
1–2 stjälkar rabarber
(ca 150 g)
0,25–0,5 dl strösocker,
mängd beroende på hur
syrlig rabarbern är
riven kokos till formen

Smält smöret i en kastrull
(1 dl = 100 g). Tillsätt socker,
vaniljsocker, potatismjöl,
bakpulver och ägg, rör till
en jämn smet.

Kläm fast bakplåtspapper i
botten på en springform, 24 cm
i diameter, eller klipp ut bak-
plåtspapper till botten av en
ugnsfast form, ca 1 ½ liter, smö-
ra kanterna och "bröa" rikligt
med kokos. Skala rabarber och
dela i hälften på längden, skär
sedan i skivor och blanda med
strösocker.

Häll kaksmeten i formen och
fördela ut rabarbern ovanpå,
grädda kakan på andra falsen
nedifrån i ca 25 min, 175 gra-
der.

Låt kakan svalna och pudra
lätt med florsocker. Servera
med vaniljglass, vaniljsås
eller lättvispad grädde.

Källa: glutenfriakoket.se

FÖRÄNDRINGAR SOM GJORTS HAR GETT BÄTTRE NYCKELTAL

SVIN

PÅ SVINSIDAN BÖRJADE vi året med stort slaktöverskott för hela svinkedjans del som vi jobbade av och när nivån började vara normal kom strejkerna och slaktköerna var tillbaka. I skrivande stund, strax före midsommar, är vi nere på rätt normal skatmängd igen. Vi fick även se prisändringar nedåt på svinen i början av året.

PÅ NÖTSIDAN DÄREMOT har höjningarna av slaktpriserna duggat tätt sedan mars månad. Även tilläggsändringar och prisförändringar uppåt för kalvarna har skett. Vi har brist på nötslakt för tillfället vilket är typiskt för denna tid på året – men bristen är lite större än vanligt nu

just vilket vi även kan läsa om i dagstidningarna. Maletkött-hyllorna i butikerna gapar tomma.

Odlingssäsongen kom i gång, svalare och blötare än senaste år men över lag bra för våra grödor. Första vallskörden är bärgad och variationer finns när man ser till mängden. Det verkar som södra delen av ÖK:s anskaffningsområde har mycket stora skördar medan skördarna är mindre norröver. Men det är kanske tidigt att uttala sig ännu om det.

SMÅGRISFÖRMEDLINGEN HAR UNDER de första fem månaderna hållits på samma nivå som fjolåret och samtidigt i linje med vad det budgeterats för. Smågrisproducenterna har jobbat bra och utvecklingen går ständigt framåt i produktionen. Vi vet att olika små förändringar gjorts som resulterat i bättre nyckeltal inom produktionen.

MÄNGDMÄSSIGT SÅ HAR ÖK per sista maj i år förmedlat dryga 28 500 smågrisar, vilket är lite mer än 80 under budgeterat och samtidigt 60 smågrisar mer än för samma tid 2024. Vi har även tagit emot 400 smågrisar från A-Producenter hittills i år. För det mesta snurrar smågrisförmedlingen jämnt från vecka till vecka mellan säljare och köpare på ÖK:s område, nätverken är täta och sällan kommer det smågrisar till allmän

förmedling. De veckor det kommer smågrisar till allmän förmedling har vi rätt bra lyckats hitta köpare av dessa smågrisar inom ÖK:s område.

SLAKTEN AV SVIN har även den gått bra från början av året och redan i januari hade vi högre nivå än budgeterat, en linje vi fortsättningsvis håller. Per sista maj har vi nu kört in ungefär 3,6 miljoner kilogram svinkött och det är nästan 300 000 kilogram mer än budgeterat, men det är rätt bra nivå jämfört med fjolåret. Vi har budgeterat för 7,9 miljoner kilogram svinkött detta år och den budgeten ser vi nog i prognosen att vi går lite över.

VI HAR ÄVEN på slaktsvinssidan sett fina resultat i år och bland annat har kasseringarna sjunkit ytterligare samt att vi även sett förbättringar på köttprocenten. Båda är goda mätare på att jobbet med bättre kvalitet och välmående för djuren går framåt. Även de integrerade svingårdarna gör ett fint jobb och även där är framstegen fina. Antibiotikafria produktionen av svinkött har även den hållits på en bra nivå och knappa 70 procent av svinköttet från ÖK:s område idag är antibiotikafritt.

NÖT

PÅ KALVFÖRMEDLINGEN ÄR vi just nu i en period av kalvbrist, som det i normala fall också är denna tid på året, och

då främst på spädkalvssidan. I skrivande stund så har vi en väntetid om cirka fyra veckor på spädkalvarna. Vi ser ljusning vecka för vecka och det börjar komma mer spädkalv till förmedlingen även om det tar en tid innan vi börjar närma oss normala leveranstider. Vi har i år kört lite mindre spädkalvar under årets början så vi ligger, per sista maj, på 1000 förmedlade kalvar vilket kan jämföras med fjolårets 1 115 spädkalvar.

DE TRADITIONELLA FÖRMEDLINGS-KALVARNA är det kalvslag vi förmedlar minst av men antalet hade vuxit kraftigt ifjol och nu ser vi ut att vara på lite mera normal nivå. Hittills i år har vi förmedlat 220 förmedlingsklavar vilket är 5 fler än budgeterat. Problemet med dessa kalvar är att vi har mycket svårare att hitta köpare på dessa och det syns i statistiken att dessa kalvar väntar länge på mjölkgårdarna innan förmedling sker, alltså ett ständigt överskott av traditionell förmedlingskalv. Vi skulle gärna se att flera av dessa förmedlingskalvar förmedlas tidigare som spädkalv för att underlätta för alla parter.

Kalvstationerna fungerar i full fart och hittills i år har vi förmedlat 530 stationskalvar vilket är 120 fler än samma tid 2024. Fjolårets lägre nivå på detta kalvslag berodde på efterdyningar av olika problem på en del kalvstationer.

”

Vi planerar att starta upp årets biffkalvsundersökning. Så småningom kommer samtal till dikogårdarna från ÖK.

FÖRMEDLINGEN AV BIFFKALVAR har hållit ganska jämn takt om man jämför med 2024 men en högre nivå än vad vi budgeterat med. Per sista maj 2025 har vi förmedlat 448 biffkalvar vilket jämförs mot 450 föregående år. Förmedlingsvikt samt tillväxten av biffkalvaran ligger på en god nivå så arbetet på dikogårdarna är mycket bra. I skrivande stund planerar vi att starta upp årets biffkalvsundersökning. Så småningom kommer samtal till dikogårdarna från ÖK.

SAMARBETET KRING KALVFÖR-MEDLINGEN till och från A-Producenter fortsätter i goda tecken och nu när maj månads

siffror finns på pappret kan vi konstatera att vi kört knappa 10 kalvar till A-Producenters område och att A-Producenter levererat knappa 480 kalvar till ÖK:s område.

Nötslakten har knallat på rätt bra enligt planerna och under första fem månaderna av 2025 har vi kört in 1,08 miljoner kilogram nötkött vilket är 20 000 kg mer än budgeterat för samma period men 200 000 kg mindre än samma tid ifjol. Vad vi kan se redan nu så kommer vi att överskrida budgeten en aning för hela 2025 och det är ju ett positivt problem. Slaktvikterna har legat på en lite högre nivå jämfört med fjolåret men även mängderna är lite högre än vi tänkt.

VI HAR ÄVEN gjort ett utkast för budgeten 2026 och finslipat den så att vi tycker vi börjar ha den på den nivå vi tror vi kommer att ligga på med den info vi har idag. Det är ju inga stora utsvävningar jämfört med årets nivåer på budgeten så på ganska samma nivå som 2025. Knappa 2,7 miljoner kilogram nötkött och knappa 8,5 miljoner kilogram svinkött räknar vi med.

Med hopp om en fortsatt god sommar och fina skördar!

Sören Stenroos
Anskaffningschef

HÄLSNINGAR FRÅN PROJEKTET NÖT & MJÖLK

YOUNG FARMERS MEET arrangerades i slutet av januari i Österbotten. Arrangörer var Nöt&Mjolk Väst-projektet. Två innehållsrika dagar för unga inom segmentet nötkött- eller mjölkproduktion. De som är, eller planerar att bli, producenter. I programmet ingick föreläsningar, workshops och gårdsbesök. Det var också två dagar och en kväll av mycket inspiration och nätverkande för dem som var med.

Hela 36 deltagare i åldern 14-29 år träffade varandra, projektets ledare och lyssnade till bland annat ÖK-producenten Johannes Stenmark och Mats Nylund från SLC. Johannes Stenmark berättade

om sin producentresa från "bondpojke" till driftsledare vid Mellansjöbacka Gård. Han svarade på frågor och kunde ge goda råd till deltagarna. Mats Nylund höll ett föredrag under rubriken "Framtidens verksamhetsfält för nötkreaturgårdar". Kvällsprogrammet var middag och bowling och under den andra dagen gjordes ett studiebesök till djurgårdar i Kitinoja och Ylistaro.

– Young Farmers blev så lyckat! Det har inte ordnats tidigare men av den positiva responsen att döma finns önskemål om flera liknande dagar, säger Pernilla Grön.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

Från vänster Asta Himmanen och Pernilla Grön.

SEMINARIEDAG HÖSTEN 2025

PROJEKTET FORTSÄTTER FRAM till februari 2027. I höst, den 21 oktober 2025, planeras en seminariedag i svenska Österbotten för producenter inom alla segment av nötkreaturproduktion: mjölkproduktion, slaktuppfödning och dikoproduktionen.

– Då kommer vi bland annat att behandla ämnen som kalvhälsa, ekonomi och framtidsvisioner/strategi, säger Pernilla Grön.

Syftet med projektet Nöt & Mjolk är att utveckla nötkreaturgårdar. Att trygga gårdarnas kontinuitet och främja investeringsberedskap. Samt att utveckla gårdarnas lönsamhet och ansvarsfullhet mot en hållbar framtid och kontinuitet över generationsgränserna.

Projektområdet är landskapen Södra Österbotten, Österbotten och Mellersta Finland. Projektet genomförs

av Nautasuomi Oy, Osuuskunta Maitosuomi och Andelslaget Österbottens Kött. Det riktar sig till nötkreatur- och mjölkproducenter inom respektive område, oberoende av slakteri- och mejerikontakter.

Inom Österbotten, och på svenska, leds projektet av Pernilla Grön, kundrelationschef på Nautasuomi Oy och Asta Himmanen, Kvalitetsspecialist från Andelslaget Maitosuomi. Pro-

Young Farmers Meet i Vasa i januari 2025. Ett härligt gäng ungdomar med stor nyfikenhet och intresse för nötbranschen.

Generationsväxlingsgrupp på besök hos Anna Sjöberg och William Lönnqvist i Nykarleby. Foto: Pernilla Grön.

SMÅGRUPPER

Mjölkproducent Johannes Stenmark berättade om sin mjölgårds verksamhet.

Medfinansieras av
Europeiska unionen

projektledare är Jaakko Ilkka och Bartje Harmoinen.

Projektet finansieras till 80 procent av EU:s landsbygds- och jordbruksfonder.

INOM PROJEKTET NÖT&MJÖLK Väst har Pernilla Grön och Asta Himmanen dragit tre Smågrupper. Två med tema generationsväxling och en med tema investeringar. Sören Stenroos har lett en Smågrupp inom slutuppfödning.

Grupperna, med mellan fem och tio deltagare, har träffats fem gånger.

– Det har varit mycket prat, frågor och diskussion. Man vill gärna veta hur andra löser saker. En gårds svaghet kan vara en annan gårds styrka, säger Pernilla.

– Gårdsbesöken är speciellt populära, tillägger hon.

Hon berättar att deltagarna, vid den sista träffen i Smågrupperna, gjorde en tidskapsel. De skrev ner statusen i dag: gårdens produktion, familjeförhållanden, mjölkpriset, vad traktorn av favoritmärket kostar, vad man lyssnar till för musik med mera. Det lades i en glasburk och förseglades med silvertejp.

– Burken ska de öppna om tio år är det tänkt, säger Pernilla.

Efter avslutade Smågrupper ombads deltagarna ge respons.

Så här kommenterade de.

”Givand att hör ho ader jär”

”Bra koncept”

”Roligt att få lära känna nya människor”

”Bra diskussioner, intressanta gårdsbesök med praktiska goda råd.

”Även fått flera tankeställare och synvinklar på allt som e bra ti funder på inför generationsväxling”

”Trevlig kurs, trevligt sällskap, intressanta gårdsbesök och god mat!”

”Intressant, personer/företag med olika erfarenheter och idéer som där misslyckanden vågar berättas för att man själv inte skall göra samma misstag”

”Halder no me föregående på allt så int veit ja va ja ska säg som meir om de här avancera kaffisnacki vårt”

”Roliga smågruppsträffar med olika uppgifter och intressanta gårdsbesök som gav upphov till intressanta diskussioner”

Deltagare i en av Smågrupperna gör personliga tidskapslar. Foto: Pernilla Grön.

GRILLFESTERNA

20 ÅR I EGEN REGI I ÅR

DE ÄR OMÅTTLIGT POPULÄRA – ÖK:s Grillfester sommartid. I år var antalet anmälningar fler än någonsin och festerna besöktes av över tusen personer. Vid Klacken i Lillby måndagen den 23 juni och vid paviljongen i Molpe torsdagen den 26 juni. Det är tjugonde året i år som Grillfesterna ordnas i ÖK:s egen regi och det första året var det fest på tre platser: i Åminne, Maxmo och vid Seljesåsen. Årets program var traditionellt med god mat, aktiviteter för barnen och tid för att prata och umgås. Musikunderhållningen sköttes av dragspelaren Jonathan Bonn vid ankomsten och senare under kvällen av trubaduren Dennis Rönngård. Maten tillreddes av HÖK, Hela Österbottens Kök. Som traditionen påbjuder var det lotteri med en gasgrill som vinst, en per festplats. Gratulerar till Tor Antfolk och Gun Kronqvist som vann varsin fin gasgrill! VD Tom Åstrand hälsade välkommen. Grillfesterna är arrangemang som förbereds i månader men varje gång paviljongerna fylls med ÖK medlemmar, producenter och vänner av andelslaget är arbetet mödan värd. Gästerna bidrar till gemenskap och trivsel. Här träffas ÖK:are i alla åldrar.

Text: Lisbeth Bäck/Kustmedia

Foto: Jennifer Hägen och Lisbeth Bäck/Kustmedia

MOLPE
26.06.2025

LÄRORIKA DAGAR I TYSKLAND

ISABELLA DELTOG I AGRI BENCHMARK ACADEMY I TYSKLAND

Agrologen, ekonomirådgivaren och svinproducenten Isabella Krooks blev vid årsskiftet majoritetsägare i Krooks Farm Ab, som hennes föräldrar Mats och Ulrika drivit sedan 1998. Drygt en månad senare fick hon möjligheten att genom ÖK åka till Tyskland för att delta i Agri benchmark Academy – en studieresa som gav både nya kontakter, insikter och lärdomar.

Deltagarna framför foderfabriken Bröringe - en modern och kvalitetsfokuserad fabrik med 90 silor för färdigt foder.

A GRI BENCHMARK ACADEMY ÄR en internationell utbildnings- och nätverksplattform som riktar sig till unga, nytänkande grisproducenter.

Syftet med akademien är att erbjuda fördjupad kunskap inom gårdsförvaltning, global ekonomi, djurvälstånd, biosekretess, klimatpåverkan och digitalisering samt att möjliggöra benchmarking, skapa nätverk och erfarenhetsutbyte mellan deltagare, experter, rådgivare och andra aktörer inom griskärlingen.

Många intressanta samtal

– När jag fick erbjudandet att åka ville jag förstå ta chansen, inleder Isabella, som fick tillbringa fem heldagar i Hannover med omgivning.

– Vi var en ganska liten grupp om fem unga producenter från Finland, Nederländerna och Tyskland, och det blev många intressanta diskussioner. På plats fanns även personer som arbetar med svinproducenter och därmed var även Schweiz och Ungern representerade i gruppen, fortsätter hon.

I programmet ingick – förutom självfallet presentationer av var och ens produktion och gård – även studiebesök och föreläsningar.

En gemensam skala för djurens välfärd och välbefinnande används av alla slakterier gör det lättare för konsumenterna att förstå huru dant kött de köper.

– En dansk representant föreläste om avel, och det var intressant. Rasen Tempo var "senaste nytt" för många – även för mig, berättar Isabella vidare. Vi fick också ta del av en föreläsning och digitaliseringsprogrammet LeeO som möjliggör spårning från födsel till konsumtion på individnivå. Atria har som bäst en försöksgård med programmet i fråga, tillägger hon.

Isabella Krooks från Vörå fick åka på studieresa till tyska Hannover i februari, för att delta i Agri benchmark Academy 2025.

– Det var välinvesterad tid, konstaterar hon i efterhand.

Insikter i hur bra vi har det

Studiebesök gjordes till griskärlingen Teepker i Handrup, där Isabella kunde konstatera att utrustningen var enklare än vad vid är vana vid i Norden.

– Man fick insikt i hur bra vi har det. Vi, som ser det som en självklarhet att inte bedriva svansklippning. Där är situationen en helt annan. I Tyskland används till största del torrfoder, och grisarna får inte mat samtidigt, vilket vi funderade kan skapa problem med dominans ifall man inte bedrev svansklippning. Salmonella är inte ovanligt i Tyskland.

Även foderfabriken Bröringe, ett familjeföretag, var en av besökspunkterna.

– Det var en modern och kvalitetsfokuserad fabrik med 90 silor för färdigt foder. Spannmålen anländer bland annat från Östeuropa med tåg, två miljoner kilo per vagn, och varje parti analyseras innan lossning – en procedur som tar åtta timmar. Råvarorna testas också i fabriken eget laboratorium, tillägger Isabella.

Köttet märks med en skala

I Rheda-Wiedenbrück besökte man Tönies slakteri där 22 000 grisar per dag slaktas.

– Man använder sig av en så kallad välbefinnandeklassificering – ett gemensamt program som används av alla slakterier och som gör det lättare för konsumenterna att förstås hurudant kött de köper. Allt kött märks med en skala på 1-5 där 1 utgör basnivån för djurens välbefinnande, 2 innebär att de har tillgång till leksaker, 3 att de har tillgång till utevistelse, 4 att svansen är kvar och där 5 innebär att köttet är ekologiskt, förklarar Isabella. Märkningen innebär förstås ett merarbete men sporrar till bättre förhållanden för djuren.

Hisnande priser för mark

Mest givande med resan var enligt Isabella de många diskussionerna med de andra deltagarna.

– Man fick insikt i vilka hisnande markpriser man har ute i Europa. I Tyskland är 100 000 euro per hektar normalt och i Nederländerna kan priset vara upp till 140 000 euro/hektar. Där används marken främst till tulpanodling medan man i stället importerar fodersäd – därtill är utfodringen i huvudsak majsbaserad. Växtodlingen i Europa är dock på en helt annan nivå än här med upp till 8000 kg:s skördar per hektar, poängterar hon och sammanfattar resan som en fin erfarenhet med intressanta besöksmål och föreläsningar, samt god gemenskap.

Text: Anna Sand/Kustmedia

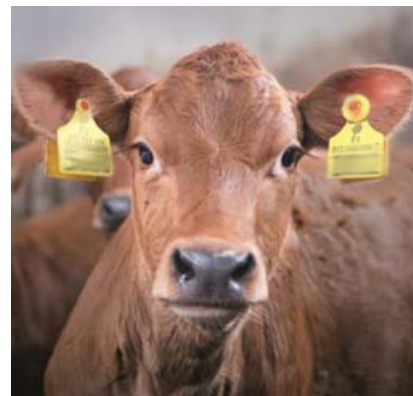
ÖRONMÄRKEN

Det här med öronmärken. Alla nötkreatur skall ha öronmärken.

Ett omärkt eller bristfälligt märkt nötkreatur får inte förflyttas/överlåtas från en anläggning, tas emot till en anläggning eller tas emot för transport.

Leveranstiden har varit lång, men det är fortfarande ägarens skyldighet att se till att djuren har öronmärken. Så beställ rejäla mängder åt gången. Beställ på nytt i god tid, inte sen när de föregående beställning tagit slut. Ha alltid röda temporärmärken i lager.

Det är ytterst viktigt att eMärke kommer i kalvens vänstra öra.

Detta är kalvens vänstra sida framifrån sett. Det borde alla kunna vid det här laget, men ibland verkar det inte så, lite för många har i fel öra!

BIOSÄKERHET

Gårdar med mjölkkor och dikor kan erhålla biosäkerhetstillägg på följande sätt.

Tillsammans med sin egen veterinär bedömer man salmonellarisken på den egna gården.

Producenten bokar in ett möte med veterinären och tillsammans går man igenom bland annat hur logistiken till och från gården sker, området kring produktionsanläggningarna med mera.

Enligt ett poängsystem gör veterinären bedömning om den specifika gårdens biosäkerhet berättigar till biosäkerhetstillägg om 6 cent/kilogram.

När veterinären har lagt in godkännande i Nasevaprogrammet så kan producenten ansöka om tillägget via Producentens arbetsbord.

Detta ska uppdateras vartannat år.

En positiv sak för gårdarna. Med bra val och bra rutiner kan varje gård öka sin biosäkerhet.

VIKTIGT!

Chaufförer på plats var från vänster: Sixten Mattjus, Anders Granbäck, Carl-Anders Lind, Andreas Enqvist, Joni Staffas från ÖK, Johan Carlstedt, Richard Aspling, Jan Svartsjö, Mats Hagström och Lars-Johan Backlund. Utanför bild Magnus Backlund och frånvarande var Kai Puiras.

SKOLNING FÖR DJURBILSCHAUFFÖRERNA

ÖK samarbetar med två företag vad gäller djurtransporter. Nasstrans Ab och Enqvist Transport Ab. Djurtransportbolagens chaufförer uppdaterar sin yrkeskompetens årligen och vart femte år avlägger de det obligatoriska provet i yrkeskunskap.

MARS 2025 HÖLLS en chaufförsskolning i Jakobstad med Äldre konstapel och utbildaren Robert Karlsson. Han föreläste kring förutseende körning, visade på olycksstatistik, pratade om vägtrafiklagen, visade exempel på bromssträckor och reaktionstider med mera. Han berättade också om verkliga "case" och betydelsen av att vara förutseende i trafiken.

Hälsning till medtrafikanter

Varje chaufför har en hälsning till medtrafikanter och producenter?

– Längs vägen ber vi om respekt för våra tunga fordon och vår last. Slå på blinkers i tid.

– När vi kommer till gårdarna uppskattar vi att det är sandat vintertid och att det finns svängrum åt oss. En parkerad traktor eller ett arbetsredskap sätter framkomlig-

heten på prov för oss när vi kommer med våra tunga fordon.

ÖK:s personal träffade chaufförerna

Sammanhållaren Lars-Johan Backlund från Nasstrans berättar.

– Vi ordnar skolning en gång per år med olika teman som exempelvis Första hjälpen eller arbetssäkerhet.

– Därtill är det positivt för oss att träffas och diskutera sådan som är aktuellt inom vår bransch.

Personal från ÖK ger information vid tillfället. Joni Staffas, Tom Åstrand och Pernilla Grön träffade chaufförerna på plats i Jakobstad och Peter Backlund deltog på distans.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

Utbildaren Robert Karlsson.

KOMMENTAREN PERNILLA GRÖN

” Efter drygt ett år som kundschef för nöt- och mjölkgårdar inom Nautasuomi Oy är jag nöjd. Under det första året har jag besökt gårdar varje vecka, diskuterat produktionen i allmänhet och gårdarnas utfodringsteknik, deras foder och mineraler i synnerhet. Jag har besökt de allra flesta mjölkgårdarna inom ÖK:s område en gång. När jag börjar med andra omgången planerar jag att bland annat analysera slakt-rapporter. Arbetet är väldigt givande. Jag sporras av att kunna inspirera till gårdarnas utveckling och omväxlingen i arbetet stimulerar. Jag upplever också att producenternas tröskel att ringa upp mig om de funderar på något är låg. Det uppskattar jag.

Gårdsbesök hos Norrbygård. Pernilla diskuterar utfodring med Jesper Norrbygård.

FIN UTMÄRKELSE TILL TANELI TIRKKONEN

Republikens President har tilldelat veterinär Taneli Tirkkonen Riddartecknet av Finlands Lejons orden den 6 december 2024. Gratulerar!

TANELI TIRKKONEN FRÅN VASA är kvalitetschef för AtriaSvin-kedjan. Han har varit anställd hos Atria över tjugo år. Därtill arbetar han som veterinär. Medaljen delades ut vid Atria den 23 januari 2025.

Andelslaget Österbottens Kött uppmärksammade och gratulerade Taneli vid ett annat tillfälle i januari där det bjöds på alkoholfritt bubbel, kaffe och tårta. Medverkade gjorde ÖK:s personal samt Jan Anderssen och Kjell-Göran Paxal, ordförande respektive vice ordförande inom ÖK:s styrelse.

– Vi vill gratulera och uppmärksamma dig för dina gärningar hittills. Vi är tack-samma över att få ha en så sakkunnig person i våra led inom organisationen. Du är en kompetent och värdefull länk mellan

ÖK:s producenter och Atriakoncernen, berömde Jan Anderssen.

Kjell-Göran Paxal tackade för gott samarbete ur producentperspektiv då Taneli anlitas som besättningsveterinär.

Som kvalitetschef vid Atria fokuserar Taneli mycket på produktionsrådgivning, hälsorådgivning och biosäkerhet.

– Visst känns det fint att få ett liknande erkännande, sa Taneli ödmjukt. Tack!

Riddartecknet av Finlands Lejons orden är ett gyllene kors med fyra armar. I mitten av korset finns Finlands lejon. Lejonet är en symbol för Finlands självständighet.

Denna utmärkelse tilldelas särskilt förtjänta personer som gjort betydande insatser för Finlands välfärd.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

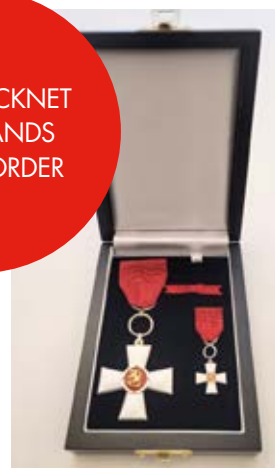

Taneli Tirkkonen vid Atrias utdelningstillfälle. Foto: Tiina Puska.

Från vänster Maria Bonn-Aspling, Daniel Klockars, Kjell-Göran Paxal, Jan Anderssen, Daniela Sandbacka, Taneli Tirkkonen, Laura Koskimäki, Tom Åstrand, Peter Backlund och Jari Koljonen.

RIDDAARTECKNET
AV FINLANDS
LEJONS ORDER

Essi Tahvola från Atria och Daniel Klockars från A-Foder.

Från vänster Fredrik Backlund och Robert Skrifvars.

PUBLIKREKORD PÅ SPANNMÅLSKVÄLL

TIDIGARE UNDER VÅRVIN-
TERN bjöd A-Foder in till sin tra-
ditionsenliga Spannmålskväll. Re-
kord blev det i antalet anmälda och
på plats med närmare 90 personer.

Kvällen inleddes med en måltid och efter
det tog programmet vid. ÖK:s anskaff-
ningschef Sören Stenroos inledde med ak-
tuellt, dels från A-Foder, dels från spannmålsmarknaden. Joni Staffas, som sköter svinlogistiken vid ÖK samt arbetar med A-Foder, informerade om odlingskontrakt på spannmål och ärter. A-Foders kundchef Daniel Klockars höll en föreläsning om foderspannmåls kvaliteten och dess påverkan inom foderindustrin. Under rubriken lönsam odling av ärt och bondeböna föreläste växtodlingsrådgivare Dan Kjellberg från Pro Agria. Sista inlägget för kvällen stod forskare Merja Högnäsbacka från LUKE för. Hon pratade om ZMC:s påverkan på spannmålsens avkastning och kvalitet samt om mögeltoxiner och vad vi kan göra åt dem.

Betydelsen av bra kvalitet på spannmål

Mycket intressanta föreläsningar och bra interaktion med publiken. Frågor som fick svar och intressanta diskussioner.

Merja Högnäsbacka från LUKE.

– Med tanke på det stora intresset för spannmålskvällen så fortsätter vi nog att hålla dem årligen. Odlare är intresserade av vad A-Foder sysslar med. Vi har bra prisnivå och vi ger kunderna service på deras modersmål, säger Sören Stenroos i en kommentar.

– Åhörarna tycker om att lyssna till föredrag om varför det är viktigt att producera

bra kvalitet på spannmål. Att det lönar sig. Att bättre protein och hektolitervikt betyder bättre mat åt djuren och en bättre tillväxt. Att man får direkta råd och tips om hur man lyckas i sin spannmålsproduktion, säger Joni Staffas.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

VI HOPPAS PÅ ETT BRA SKÖRDEÅR

Sören Stenroos och Joni Staffas ger en lägesrapport från A-Foder sommaren 2025. Det finns möjlighet att göra spannmålskontrakt med A-Foder fram till sista juli 2025.

DET FINNS MÖJLIGHET att göra spannmålskontrakt med A-Foder fram till sista juli 2025.

Havre och vete behövs ännu för att trygga tillgången tills nya skörd står till buds.

– Vi gör hela tiden odlingskontrakt och det finns utrymme för flera sådana i höst, säger de.

Det finns utsäde till höstsådden i lager, exempelvis höstvet. Och växtskyddsmedel till salu med snabb leverans.

– Vi uppmärksamgör också kunderna på ett bra bladgödsel. ZM och ZMC. Ett förmånligt medel av återvunna produkter i vätskeform som är lätt att använda och hantera.

Betjäning på svenska

Sören Stenroos sköter spannmålshandel och odlingskontrakt. På utfodringssidan igen har han hand om foderplanering åt slutuppfödare och dikogårdar.

Joni Staffas sköter spannmålshandel, odlingskontrakt samt försäljning av förnödenheter, utsäde, balplast, stängsel med mera.

A-Foder har butik på nätet: A-Kauppa. Men den som vill ha kundbetjäning på svenska och den som har frågor om produkter kan ringa till Sören eller Joni.

– Annars ser grödorna bra ut så här långt, en vecka före midsommar. Så det kan bli ett gynnsamt skördeår. Eller vi hoppas på det, avslutar de.

Från vänster Joni Staffas och Sören Stenroos. Redo att diskutera affärer med A-Foder.
– En av A-Foders konkurrensfördelar är att vi har 14 dagars utbetalningstid vid spannmålsaffärer.

ZMC-GROW

Inhemskt gödningsmedel från återvunna mikronäringsämnen

- För spannmål och vall
- God blandbarhet
- Sulfatbaserat
- Fullständigt vattenlösligt
- Täpper inte igen sprutor och filter
- Godkänt för ekologiskt bruk
- Lågt koldioxidavtryck
- Återvinningsprodukt

ZM-GROW

- Samma egenskaper som ZMC
- Användarvänligt

PREMIERADE VID KÖTT-AKADEMIN 2025

ATRIA FJÄDER

Fördomsfri utvecklare
Kortesmäki gård, Seinäjoki

Årets framgång – slaktviktskontroll
Agritoukola Oy, Kangasala

Aktiv aktör i kedjan som helhet
Saunamäki gård, Ilmola

ATRIA SVIN

Årets kvalitetsfrämjare/-ambassadör
Piglet Oy, Kauhava

Årets ansvarsfulla aktör
Alhofarmi Oy, Kurikka

Årets utvecklare
Brors Jordbruk Ab, Vörå

Årets foderpartner – slaktsvingård
Lahti gård, Ilmola

ATRIA NÖT

Uppfödare av utomordentliga
mjölkkrastjurar
VMS Maito Oy, Nivala

Uppfödare av utomordentliga
mjölkkrastjurar
Yrjölä gård, Kuopio

Uppfödare av utomordentliga
mjölkkrastjurar
Pietolan tila Oy, Siikajoki

Uppfödare av
utomordentliga köttkrastjurar
Mäentausta MTY, Kumo

Uppfödare av utomordentliga
mjölkkraskvigor
Mansikkaharju Oy, Rantasalmi

Uppfödare av utomordentliga
köttkraskvigor
MR-Agro Ab, Nykarleby

Utomordentlig kalvuppfödare
Kylänpään Torppa Oy, Loimaa

Utomordentlig kalvuppfödare
Koillis-Vasikka Oy, Överijö

Utomordentlig producent av biffkalvar
Mattbäcks Gård, Pedersöre

Utomordentlig producent av biffkalvar
Mannin Tila, Koskis

Utomordentlig producent av biffkalvar
Männistö gård, Suomussalmi

Uppfödare av utomordentliga
spädkalvar på mjölgården
Kiteenpuro, Jyväskylä

Uppfödare av utomordentliga
spädkalvar på mjölgården
Lantbrukssammanslutningen
Haasala, Karleby

Uppfödare av utomordentliga
spädkalvar på mjölgården
Mäkelä gård, Pyhäjärvi

Atrias primärproduktion belönade meriterade gårdar i Kött-Akademins Österbottens Kött Gratulerar!

LYCKAD PRODUCENTBRUNCH

ÖK stod värd för en lyckad producentbrunch vid Uffes Mat&Café i Purmo den 8 mars 2025. Tillfället var tillägnat alla producenter men ÖK-medlemmar fick äta till ett förmånligare pris. Över 60 personer deltog och från fältet finns önskemål om fler liknande tillfällen. Kvinnodagen till ära fick alla damer en ros.

ÖK PÅ MARKNAD I KÅLLBY

ÖK medverkade vid Kjellmans Vårmarknad i Kållby 21.3.2025. ÖK-personal var på plats och i samarbete med Görans Kebab bjöd ÖK på "pytt i panna" åt alla besökare. En lyckad marknadsdag. Från vänster Pernilla Grön, Laura Koskimäki och Peter Backlund.

ÖK VID MASKINMARKNAD I JEPPÖ

Österbottens Kött var med vid Penys Maskindag i Jeppo den 25 april 2025. ÖK-personal på plats och bjöd på grillkorv åt besökarna. Foto: Laura Koskimäki.

Andelslagets VD

Åstrand Tom
040 630 8510
tom.astrand@atria.com

Anskaffningschef

Stenroos Sören
050 320 1539
soren.stenroos@atria.com

Ekonomichef

Sandbacka Daniela
050 369 6068
daniela.sandbacka@atria.com

**Kontaktperson /
djurlikvider och köttreturer**

Bonn-Aspling Maria
041 435 5170
maria.bonn-aspling@atria.com

**Kontaktperson / producenternas
nättjänster och marknadsföring**

Koskimäki Laura
040 770 9055
laura.koskimaki@atria.com

Kundutvecklingschef / svin

Christer Rönnqvist
040 086 6836
christer.ronnqvist@atria.com

Logistikansvarig nöt

Backlund Peter
040 643 1599
peter.backlund@atria.com

Logistikansvarig svin

Staffas Joni
040 643 1929
joni.staffas@atria.com

**Kundrelationschef
Nautasuomi Oy / Mjölkgårdar**

Grön Pernilla
050 329 2354
pernilla.gron@atria.com

**Kundrelationschef A-Producenter /
Försäljningschef A-Foder**

Klockars Daniel
0400 287 236
daniel.klockars@atria.com

TILL ER TJÄNST

VETERINÄRER

Veterinär / Atria nöt

Herva Tuomas
040 866 9252
tuomas.herva@atria.com

Veterinär / Kvalitet och biosäkerhet

Tirkkonen Taneli
040 744 2696
taneli.pirkkonen@atria.com

BESÖKSADRESS

Andelslaget Österbottens Kött
Flygfältsvägen 2
65380 VASA

Kontaktinformation:

osterbottenskott@atria.com

DJURTRANSPORTER

Slaktbilen Enqvist Transport Ab:

Svin 040 0265733

Nöt 040 0265734

Slaktbilen Ab Nasstrans Oy:

Svin 040 0265731

Djurförmedling Ab Nasstrans Oy:

Smågris 050 4016891

Kalv 040 0363800

ÖSTERBOTTENS KÖTT
POHJANMAAN LIHA

ÖSTERBOTTENS KÖTT
POHJANMAAN LIHA

Postadress
PB 173, 65101 VASA

Besöksadress
Flygfältsvägen 2, VASA

www.osterbottenskott.fi

